C/2026/3720

10.7.2026

Rezoluție a Consiliului privind al doilea ciclu al cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării spațiului european al educației (2026-2030)

(C/2026/3720)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

REAMINTIND

— Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030), Rezoluția Consiliului privind structura de guvernanță a Cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a Spațiului european al educației (2021-2030) și Rezoluția Consiliului privind spațiul european al educației în perspectiva anului 2025 și mai departe, prin care se anunța faptul că Consiliul va revizui, în 2025, cadrul strategic, inclusiv țintele la nivelul UE, structura de guvernanță, metodele de lucru și domeniile prioritare, și că va face toate ajustările necesare pentru al doilea ciclu, după caz, în vederea adaptării la realitatea și nevoile spațiului european al educației sau la orice alte evoluții majore din Uniunea Europeană,

— contextul politic, astfel cum este prezentat în anexa I.

RECUNOSCÂND

— contribuția importantă a cooperării europene în domeniul educației și formării la aspecte relevante din cadrul semestrului european.

REAFIRMÂND

— necesitatea coordonării și coerenței tuturor inițiativelor UE în domeniul educației și formării, în special a celor privind abilitățile și competențele, respectându-se totodată pe deplin temeiul juridic pentru domeniile de politică respective, astfel cum este prevăzut în tratate.

SALUTÂND

— Raportul Comisiei privind evaluarea interimară a cadrului strategic al Spațiului european al educației pentru perioada 2021-2030 ([1]).

EVIDENȚIAZĂ că:

— în contextul unei realități geopolitice în schimbare, stimularea realizării unui acces egal și incluziv al tuturor la educație și formare de înaltă calitate este fundamentală pentru creșterea individuală, dezvoltarea socială și economică durabilă, democrație, reziliență, coeziune socială, competitivitate și pregătire;

— realizarea spațiului european al educației face în continuare obiectul ambiției generale a cooperării europene în domeniul educației și formării. În acest context, pentru ca indivizii și societatea să își atingă potențialul deplin, educația și formarea trebuie privite dintr-o perspectivă holistică.

([1]) COM(2025) 340 final.

RECUNOAȘTE că:

— începând din 2021, s-au înregistrat progrese considerabile în direcția realizării spațiului european al educației și au fost lansate numeroase inițiative în concordanță cu prioritățile strategice. Pentru o serie de inițiative încă este necesară o implementare suplimentară;

— la baza cooperării se află în continuare rezoluțiile Consiliului din 2021 privind cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării. Rezoluția de față a Consiliului revizuiește și actualizează rezoluțiile respective.

IA ACT de faptul că, potrivit Raportului Comisiei privind evaluarea interimară a cadrului strategic al Spațiului european al educației pentru perioada 2021-2030:

— cadrul strategic a avut și are o valoare adăugată europeană în ceea ce privește reunirea statelor membre în jurul unor ținte cuantificate și al unor priorități comune. Acesta a reușit să producă rezultate și să aducă îmbunătățiri relevante. Instrumentele de punere în aplicare a spațiului european al educației sunt furnizate și combinate într-un mod eficace și cu asigurarea coerenței între acestea și cu prioritățile generale. Există dovezi ale faptului că spațiul european al educației a reușit să realizeze noi acțiuni importante la nivelul UE, să inspire și să sprijine reformele naționale, precum și să stabilească căi structurale, sistemice și durabile pentru o cooperare europeană mai aprofundată între instituțiile de învățământ. În unele cazuri, cooperarea la nivelul UE a depășit așteptările și ambițiile inițiale, oferind linii eficiente de comunicare și de răspuns coordonat în timpul gestionării crizelor, sporind astfel reziliența UE;

— forța cadrului strategic este dată de fundamentul său solid de cooperare voluntară și cocreare. Pe tot parcursul consultărilor în vederea evaluării, statele membre și-au confirmat voința fermă de a continua cooperarea prin intermediul cadrului strategic;

— provocările majore, structurate prin intermediul priorităților strategice identificate de Consiliu în 2021 și în concordanță cu Rezoluția din 2023 a Consiliului, rămân relevante;

— pot fi identificate o serie de domenii care pot fi îmbunătățite: prioritățile strategice, coordonarea și coerența la nivel transsectorial, modelul de guvernanță și două lacune majore (lipsa unor ținte la nivelul UE pentru unele priorități de lungă durată sau emergente și lipsa unor dovezi sistematice ale reformelor naționale ca răspuns la inițiativele UE);

— structurile de guvernanță ale spațiului european al educației, mai precis Grupul la nivel înalt pentru educație și formare, consolidat de comitetul său de coordonare, au asigurat o orientare politică mai puternică și o stabilire mai strategică a agendei. Spațiul european al educației a promovat o dimensiune europeană autentică a educației și formării;

— în ceea ce privește țintele de la nivelul UE, tendințele în direcția realizării acestora alcătuiesc o imagine eterogenă. Pentru o serie de ținte au existat evoluții pozitive (de exemplu, scăderea numărului de persoane care au părăsit timpuriu școala), dar pentru altele s-au înregistrat progrese limitate sau chiar un regres (de exemplu, în cazul competențelor de bază).

IA ACT, DE ASEMENEA, de:

— Comunicarea Comisiei privind uniunea competențelor ([2]), care subliniază că competitivitatea europeană necesită competențe variind de la competențe de bază la competențe dobândite prin perfecționare și recalificare pe tot parcursul vieții. Comisia anunță o nouă abordare, inclusiv o recomandare a UE-27 privind capitalul uman ca parte a semestrului european, care combină politicile în materie de educație, formare și ocupare a forței de muncă, și care este articulată în jurul unei viziuni comune privind competitivitatea;

— Comunicarea Comisiei referitoare la Planul de acțiune privind competențele de bază ([3]), care reprezintă un răspuns la scăderea nivelurilor în ceea ce privește competențele în materie de alfabetizare de bază, matematică și științe ([4]) și care abordează, de asemenea, nivelurile în scădere ale competențelor digitale de bază și ale cunoștințelor civice ([5]);

([2]) COM(2025) 90 final.
([3]) COM(2025) 88 final.
([4]) Astfel cum atestă PISA și PIAAC pentru adulți.
([5]) Astfel cum se atestă în ICILS și ICCS +.

— Comunicarea Comisiei privind Un plan strategic pentru educația în domeniul STEM ([6]): competențe pentru competitivitate și inovare ([7]), care indică provocări legate de STEM la toate nivelurile de educație și formare, cum ar fi scăderea interesului, a participării și a realizărilor, deficitul de cadre didactice în domeniul STEM și disparitățile de gen și de diversitate, toate acestea necesitând abordarea de către Consiliu;

— intenția Comisiei de a institui un Observator european al informațiilor privind competențele și un Comitet european la nivel înalt pentru competențe, astfel cum a fost anunțată în Comunicarea privind uniunea competențelor.

CONVINE că:

1. Pentru a prospera în lumea de astăzi și pentru a face față transformărilor viitoare din societate, din economie și de pe piața forței de muncă, toate persoanele trebuie să posede competențe-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții ([8]) și, în acest context, multilingvismul, competențele interdisciplinare și abilitățile transversale joacă un rol important. Pentru ca realizările în acest sens să continue, este necesar să se identifice măsuri de politică care ar putea stimula succesul educațional pentru toți cursanții, inclusiv oportunități de educație și formare în diferite etape ale vieții.

2. UE se confruntă cu o provocare în materie de competitivitate. Sistemele de educație și formare, pe lângă provocările demografice cărora, potrivit așteptărilor, vor fi nevoite să le facă față, vor trebui să acopere și necesitatea de a înzestra persoanele cu competențele necesare pentru a stimula competitivitatea și autonomia strategică europeană în anii următori și pentru a sprijini tranziția verde și tranziția digitală. Dezvoltarea capacității de reziliență și a abilității de a rezista în fața crizelor și de a se redresa în urma acestora va contribui la construirea unor sisteme de educație și formare adaptate exigențelor viitorului în întreaga UE, pe baza lecțiilor învățate și ca răspuns la impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și la repercusiunile acestuia asupra securității europene.

3. Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării va fi principalul instrument de sprijinire și punere în aplicare a spațiului european al educației, ținându-se seama pe deplin de abordarea sa holistică și, după caz, în sinergie cu uniunea competențelor.

4. Deși s-au înregistrat progrese semnificative în direcția realizării spațiului european al educației, rămân încă multe de făcut pentru realizarea deplină a acestuia până în 2030.

5. Având în vedere evoluțiile din primul ciclu al cadrului strategic, este necesar să se reexamineze și să se adapteze prioritățile strategice, domeniile prioritare și țintele la nivelul UE stabilite în 2021, precum și să se consolideze educația pentru tranziția verde și cea digitală în cadrul tuturor priorităților strategice.

6. Promovarea calității, a echității, a incluziunii și a succesului pentru toți rămâne în centrul spațiului european al educației, regăsindu-se în cadrul tuturor priorităților sale strategice. În al doilea ciclu (2026-2030), cadrul strategic va aborda următoarele șase priorități strategice, cu utilizarea mijloacelor financiare disponibile:

([6]) Științe, tehnologie, inginerie și matematică.
([7]) COM(2025) 89 final.
([8]) Astfel cum se prevede în Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (JO C 189, 4.6.2018, p. 1).

Prioritatea strategică 1: Competențele în materie de alfabetizare, matematică și științe pentru toți

Educația și formarea de înaltă calitate îi ajută pe toți cursanții să dezvolte competențe constând în cunoștințe, abilități și atitudini care sunt esențiale pentru calitatea vieții unei persoane, pentru oportunitățile sale de angajare, pentru coeziunea socială și competitivitate, precum și pentru reziliența și pregătirea UE. Pentru a atinge acest obiectiv, sistemele de educație și formare ar trebui să garanteze echitatea în materie de acces, participare și rezultate prin promovarea învățării de înaltă calitate, a incluziunii și a stării de bine. În pofida progreselor înregistrate în primul ciclu al cadrului strategic, rămâne esențială îmbunătățirea în continuare a educației, formării și competențelor pentru dezvoltarea personală, cetățenia activă și dezvoltarea profesională a cursanților de toate vârstele.

Asigurarea unui nivel suficient în ceea ce privește competențele în materie de alfabetizare (inclusiv o înțelegere temeinică a informațiilor scrise și orale), matematică și științe pentru toți stă la baza învățării continue. Această bază le permite cursanților să dezvolte competențe mai ample și totodată mai specializate, cum ar fi în domeniul STEM ([9]), și să reușească în educația inițială și cea continuă, pe piața forței de muncă și în societate, dintr-o perspectivă mai largă. Cheia asigurării unor competențe în materie de alfabetizare, matematică și științe este îmbunătățirea calității predării și consolidarea echității și a incluziunii. Acest lucru va contribui la asigurarea pentru toți a succesului în educație și formare, care este astăzi mai important ca niciodată.

Europa se confruntă cu o provocare majoră: evaluările internaționale recente, inclusiv PISA, indică o scădere îngrijorătoare a nivelului în ceea ce privește citirea, matematica și științele, ponderea elevilor care nu reușesc să atingă nivelurile minime de competență fiind tot mai mare. Trebuie depuse eforturi sporite pentru a aborda acest aspect, inclusiv eforturi de reducere a părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare și de îmbunătățire a accesului la educație și îngrijire timpurie de înaltă calitate, în special pentru cursanții din grupurile vulnerabile. Asigurarea pentru toți indivizii a unor competențe în materie de alfabetizare, matematică și științe, precum și promovarea unor competențe-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții în general sunt esențiale pentru dezvoltarea lor personală și profesională și contribuie la abordarea inegalităților socioeconomice și a lipsei de personal calificat. În același timp, îmbunătățirea calității educației și formării ar trebui să crească numărul persoanelor cu performanțe excelente, inclusiv în vederea consolidării capacității de inovare și a competitivității Europei.

În întreaga Europă, cursanții care provin din medii defavorizate sunt suprareprezentați în rândul elevilor cu rezultate slabe. Pentru a dispune de sisteme de educație și formare cu adevărat incluzive, ar trebui ca, la toate nivelurile și pentru toate tipurile de educație și formare, nivelul de educație și rezultatele școlare ale cursanților să nu fie determinate de factori personali, sociali și economici. Educația și formarea incluzive implică, de asemenea, dezvoltarea sensibilității în procesele de învățare pentru a ține seama de diversitate, incluziune și nediscriminare. În acest context sunt, de asemenea, importante combaterea tuturor stereotipurilor și furnizarea sprijinului necesar pentru cursanții cu dizabilități și cu nevoi educaționale speciale.

Prioritatea strategică 2: Dezvoltarea competențelor digitale și a educației civice

În contextul mondial actual, marcat de crize, schimbări climatice, schimbări tehnologice rapide, digitalizare [inclusiv inteligența artificială (IA)], polarizare tot mai mare, răspândirea dezinformării și provocări în creștere la adresa normelor și valorilor democratice, precum și de un nivel scăzut de participare democratică, există o nevoie urgentă de a consolida democrația și reziliența în cadrul Uniunii Europene. Atât educația digitală, cât și educația civică joacă un rol esențial în acest sens.

Competențele digitale sunt esențiale pentru viața modernă și au devenit esențiale în aproape toate sferele societății și ale economiei. Acestea sunt esențiale pentru cetățenia activă, capacitatea de inserție profesională, incluziunea socială și starea de bine, având, în același timp, un rol important în îmbunătățirea competitivității europene prin dezvoltarea unor competențe STEM mai avansate. Educația digitală ar trebui să acopere alfabetizarea media, digitală și în domeniul datelor, gândirea critică, starea de bine digitală, combaterea informării greșite și a dezinformării, hărțuirea cibernetică, discursurile dăunătoare și care incită la ură, precum și cunoștințele în ceea ce privește IA, utilizarea etică și responsabilă a acesteia și a altor tehnologii emergente.

Educația civică este în egală măsură importantă în contextul actual. Situația mondială actuală necesită cetățeni informați și implicați, care să înțeleagă și să respecte instituțiile, principiile și procesele democratice la nivel local, național, european și internațional. Educația civică îl ajută pe fiecare individ să dobândească cunoștințele, competențele și atitudinile necesare pentru o participare activă și responsabilă la viața democratică și pentru o implicare civică semnificativă.

([9]) Poate fi, de asemenea, aplicată abordarea bazată pe STEAM (știință, tehnologie, inginerie, arte și matematică), care îmbrățișează potențialul creativ al conectării educației STEM cu artele, științele umaniste și științele sociale.

O dimensiune europeană a predării ([10]) poate contribui la susținerea valorilor europene comune ([11]), cu scopul de a promova un sentiment de identitate și solidaritate europeană. Aceasta ar trebui să promoveze respectul pentru diversitatea culturală și să îi ajute pe cursanți să își gestioneze identitățile locale, naționale, europene și mondiale. Educația civică merge mână în mână cu înțelegerea provocărilor tranziției digitale și ale tranziției verzi.

Un aspect esențial al educației civice îl constituie predarea și învățarea prin, despre și pentru democrație. Educația și formarea, în toate domeniile și la toate nivelurile, ar trebui să promoveze valorile democratice, să încurajeze dialogul deschis și gândirea critică și să combată atât informarea greșită, cât și dezinformarea (inclusiv online). Școlile și toate celelalte instituții de educație și formare ar trebui să funcționeze ca comunități democratice în care cursanții experimentează participarea, dialogul și luarea de decizii în comun. Profesorii, educatorii, formatorii și liderii de toate nivelurile din domeniul educației și formării ar trebui să fie bine pregătiți pentru a juca un rol vital în crearea unor medii de învățare incluzive și participative, care să reflecte în practică valorile democratice. În acest sens, educația digitală și cea civică sunt deosebit de importante pentru a-i ajuta pe cursanți să gândească critic și să acționeze în siguranță și în mod responsabil în mediile online. Este necesară elaborarea unei abordări etice a utilizării ecranelor pentru a asigura starea de bine și siguranța copiilor.

Ar trebui pus accentul pe promovarea cetățeniei active și pe înzestrarea persoanelor cu competențele și încrederea necesare pentru a se implica în mod constructiv în comunitățile lor și în procesul democratic la toate nivelurile.

Învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă ([12]) și educația civică sunt strâns interconectate și, de asemenea, sunt relevante pentru competitivitatea europeană. Pregătirea cursanților la toate nivelurile și pentru toate tipurile de educație și formare astfel încât să răspundă provocărilor societale și de mediu reprezintă un aspect central al cetățeniei active și responsabile. Aceasta include înzestrarea persoanelor cu cunoștințele, competențele și atitudinile necesare pentru a se implica în mod semnificativ în tranziția verde și cea digitală și pentru a contribui la o societate justă și durabilă în plan social și din punctul de vedere al mediului.

Prioritatea strategică 3: Transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți

Provocările societale, tehnologice, economice și de mediu afectează din ce în ce mai mult modul în care trăim și lucrăm. În special, evoluțiile tehnologice necesită perfecționarea și recalificarea populației. Învățarea pe tot parcursul vieții este esențială în contextul crizei climatice, precum și al schimbărilor tehnologice, deoarece ajută indivizii să își consolideze reziliența și să fie pregătiți pentru schimbările de mediu și societale actuale. Aceasta sprijină dezvoltarea competențelor verzi și a competențelor digitale și asigură posibilitatea ca oamenii să se adapteze la cererile nou apărute sau emergente de pe piața forței de muncă, contribuind astfel la moduri de viață și de muncă mai durabile. În cadrul unor societăți în continuă schimbare, învățarea pe tot parcursul vieții este esențială pentru dezvoltarea personală, civică și profesională. Sunt încă necesare progrese suplimentare în ceea ce privește asigurarea unor oportunități de învățare pe tot parcursul vieții flexibile și de înaltă calitate pentru toți.

Rata de participare medie a adulților la activități de învățare în UE rămâne scăzută. Sistemele de educație și formare ar trebui să devină mai flexibile, mai reziliente, mai adaptate exigențelor viitorului și mai atractive și să se adreseze unui grup mai divers de cursanți, inclusiv celor cu un nivel scăzut de competențe. Acestea trebuie să asigure recunoașterea calificărilor și validarea învățării anterioare și să ofere oportunități de formare pentru perfecționare și recalificare, inclusiv la niveluri de calificare mai înalte și pe tot parcursul vieții profesionale a unui individ, de exemplu prin microcertificări. În plus, inovațiile în parcursurile de învățare, noile abordări educaționale și orientarea profesională pe tot parcursul vieții pot contribui la o mai bună adaptare a nevoilor unei diversități mai mari de cursanți, dat fiind că din ce în ce mai mulți adulți vor avea nevoie de recalificare și perfecționare. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită sprijinirii cursanților care provin din medii marginalizate și a celor cu dizabilități și cu nevoi educaționale speciale.

([10]) A se promova în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind promovarea valorilor comune, a educației favorabile incluziunii și a dimensiunii europene a predării (JO C 195, 7.6.2018, p. 1).
([11]) Astfel cum se prevede la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
([12]) Astfel cum se prezintă în Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă (JO C 243, 27.6.2022, p. 1).

Ar trebui extinsă suplimentar mobilitatea cursanților, a cadrelor didactice, a educatorilor, a formatorilor și a personalului, în special prin actualul program Erasmus+, ca element-cheie al cooperării UE și ca instrument de îmbunătățire a calității și a incluziunii în educație și formare și de promovare a multilingvismului, a competențelor interculturale, a identității europene și a cetățeniei active, atât în UE, cât și în afara acesteia. Prin urmare, trebuie depuse eforturi suplimentare pentru a elimina barierele existente în calea mobilității în scopul învățării și al predării, inclusiv în domeniul perioadelor de studiu petrecute în străinătate, al asigurării calității și al recunoașterii reciproce automate a calificărilor și a rezultatelor obținute ca urmare a perioadelor de învățare petrecute în străinătate ([13]). Este important să se depună eforturi pentru o mobilitate echilibrată, astfel încât să se asigure circulația și alocarea echilibrată a competențelor, și să se monitorizeze aceste procese.

Prioritatea strategică 4: Îmbunătățirea atractivității, a competențelor și a motivației în profesia de cadru didactic și formator

Cadrele didactice, educatorii, formatorii, liderii din domeniul educației și formării și alți membri ai personalului didactic și pedagogic, la toate nivelurile și în toate mediile, se află în centrul educației și formării.

Țările UE se confruntă cu provocări din ce în ce mai mari în ceea ce privește deficitul de cadre didactice, în special pentru anumite materii și în anumite zone geografice. Motivația cadrelor didactice, a educatorilor, a formatorilor și a altor membri ai personalului didactic și pedagogic joacă un rol vital în calitatea educației și a formării. Prin urmare, este necesar să se sporească atractivitatea profesiei de cadru didactic și aprecierea din partea societății pentru aceasta și să se dezvolte strategii de recrutare mai bune și mai flexibile. Calitatea educației cadrelor didactice, a educatorilor și a formatorilor, precum și dezvoltarea profesională, oportunitățile de mobilitate, condițiile de muncă și starea de bine ale acestora sunt factori-cheie pentru creșterea atractivității profesiei. Pentru a sprijini inovarea, incluziunea, calitatea și rezultatele în educație și formare, cadrele didactice trebuie să fie competente și motivate, iar în acest scop au nevoie de o educație inițială și o formare profesională continuă de înaltă calitate. Ele ar trebui să beneficieze de recunoaștere și de oportunități de avansare în carieră.

Prioritatea strategică 5: Promovarea unei educații și formări profesionale (EFP) europene atractive și caracterizate prin excelență

EFP inițial și continuu joacă un rol esențial în pregătirea forței de muncă din Europa pentru viitor. Țările din întreaga UE se confruntă cu deficite tot mai mari de forță de muncă în sectoare-cheie. Pentru a asigura competitivitatea europeană și a stimula inovarea, este esențial să se sporească atractivitatea, excelența și caracterul incluziv ale EFP. De asemenea, este necesar să se promoveze recunoașterea în societate a EFP și să se sensibilizeze cursanții, părinții și angajatorii cu privire la calitatea acestuia și la oportunitățile de carieră pe care le oferă. Procesul de la Copenhaga consolidează eforturile europene colective de dezvoltare a unor sisteme EFP inovatoare și de înaltă calitate, care să susțină competitivitatea și reziliența în plan național și european.

Tranziția verde și cea digitală în curs, în special în ceea ce privește apariția IA și a altor tehnologii inovatoare, necesită noi competențe și adaptabilitate, iar EFP joacă un rol important în asigurarea unor răspunsuri adecvate și eficace. Sprijinul pentru perfecționarea cadrelor didactice și a formatorilor EFP și modernizarea infrastructurii EFP sunt esențiale pentru integrarea efectivă în practica de predare a competențelor verzi și a celor digitale. Prin alinierea formării la cerințele pieței forței de muncă, EFP asigură nu doar faptul că cursanții sunt pregătiți pentru locurile de muncă actuale, ci și posibilitatea acestora de a se adapta la schimbările viitoare. Rămâne de o importanță majoră să se asigure relevanța pentru piața forței de muncă în cadrul EFP. La fel de important este să se dezvolte un nivel adecvat în ceea ce privește alte abilități și competențe transversale pentru adaptabilitatea pe tot parcursul vieții la nevoile în schimbare ale pieței forței de muncă și la dezvoltarea personală, prin cetățenie, spirit întreprinzător, educație digitală și educație pentru dezvoltare durabilă.

Există o nevoie urgentă de a consolida EFP în domeniile STEM pentru a asigura inovarea și progresul tehnologic în Europa. Încurajarea tinerilor – în special a fetelor și a tinerilor din cadrul grupurilor subreprezentate – să urmeze programe EFP legate de STEM va fi esențială pentru a face față viitoarelor provocări societale și economice. EFP joacă, de asemenea, un rol important în cercetarea aplicată, în inovare și în spirit întreprinzător, de exemplu prin intermediul centrelor de excelență profesională.

([13]) În concordanță cu Recomandarea Consiliului din 26 noiembrie 2018 privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate (JO C 444, 10.12.2018, p. 1).

Îmbunătățirea diversității în cadrul programelor EFP rămâne o provocare majoră. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită sprijinirii cursanților care provin din medii marginalizate și a celor cu nevoi educaționale speciale. Este esențial să se transforme EFP într-un parcurs atractiv, flexibil și incluziv pentru toți cursanții prin orientare profesională timpurie, nu numai din perspectiva egalității, ci și pentru a aborda întregul spectru al deficitelor de competențe din toată Europa. În plus, EFP ar trebui să beneficieze de recunoaștere și promovare pentru faptul că oferă oportunități de dezvoltare personală, academică și profesională la fel de valoroase ca cele oferite de parcursurile educaționale generale.

Pentru a spori și mai mult atractivitatea EFP, este important să se stimuleze oportunitățile de mobilitate în scopul învățării. Prin încurajarea schimburilor transfrontaliere și îmbunătățirea recunoașterii calificărilor și a perioadelor de formare în străinătate, EFP poate deveni un parcurs mai dinamic și mai atractiv pentru toți cursanții. Astfel de eforturi promovează, de asemenea, competitivitatea, precum și un sentiment de colaborare și identitate europeană.

Învățarea la locul de muncă rămâne o piatră de temelie pentru eficacitatea sistemelor EFP. Prin consolidarea parteneriatelor dintre instituțiile de formare și angajatori și extinderea oportunităților de ucenicie și de învățare la locul de muncă se poate spori atractivitatea și relevanța programelor EFP.

EFP ar trebui să asigure opțiuni pentru învățarea continuă, permițând astfel cursanților să continue să avanseze în studiile lor, prin promovarea permeabilității dintre EFP și parcursurile de educație și formare generală sau superioară. Ar trebui să fie posibilă tranziția fără probleme de la parcursurile profesionale la educația și formarea continuă, inclusiv la învățământul superior, asigurându-li-se astfel cursanților posibilitatea de a-și dezvolta în continuare competențele pe tot parcursul vieții și de a se adapta la schimbările survenite în cadrul parcursului profesional.

Prioritatea strategică 6: Promovarea unui învățământ superior european competitiv

Învățământul superior, cercetarea și inovarea continuă să joace un rol esențial în asigurarea competitivității viitoare, a capacității de inovare, a atractivității și a rezilienței societale în Uniunea Europeană.

S-au înregistrat deja progrese semnificative în ceea ce privește consolidarea cooperării dintre instituțiile europene de învățământ superior ([14]), în special prin punerea în aplicare a angajamentelor-cheie ale Procesului Bologna și a unor inițiative precum alianțele universităților europene și Rezoluția Consiliului privind o etichetă de diplomă europeană comună și etapele următoare către o posibilă diplomă europeană comună: stimularea competitivității Europei și a atractivității învățământului superior european ([15]), aprobată în mai 2025. Aceste eforturi au pus bazele unei mobilități și integrări mai profunde, care urmează a se dezvolta suplimentar în următorii ani. Continuarea colaborării transfrontaliere nu numai că îmbunătățește calitatea educației și a cercetării, ci și consolidează democrația și cultivă identitatea și valorile comune europene.

Ar trebui continuate eforturile de înlăturare a barierelor din calea cooperării transnaționale prin înregistrarea de progrese în punerea în aplicare a unor inițiative precum alianțele universităților europene și prin continuarea procesului în trei faze convenit în mai 2025 „în vederea punerii în aplicare a unei etichete de diplomă europeană comună și a pregătirii terenului pentru o diplomă europeană comună” ([16]). Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a consolida recunoașterea reciprocă automată a calificărilor în scopul continuării studiilor ([17]), ceea ce va contribui, de asemenea, la îmbunătățirea mobilității studenților și a cursanților.

Procesul Bologna continuă să fie o piatră de temelie importantă în peisajul învățământului superior european. Este esențial să se asigure o sinergie între cadrul strategic și Procesul Bologna pentru a se evita suprapunerile și ineficiențele și pentru a sprijini un spațiu european al educației mai coerent. Consolidarea legăturilor cu Spațiul european de cercetare rămâne, de asemenea, importantă.

([14]) În sensul rezoluției de față, termenul „instituții de învățământ superior” este utilizat ca trimitere la sector în ansamblul său, reprezentând întregul domeniu al învățământului terțiar și acoperind astfel toate tipurile de instituții de învățământ superior, inclusiv, în conformitate cu legislația sau practica națională, universitățile de cercetare, colegiile universitare, universitățile de științe aplicate, instituțiile de învățământ profesional și tehnic superior și instituțiile superioare de artă.

([15]) JO C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj

([16]) Sunt în curs discuții privind diploma europeană comună, însă Consiliul Uniunii Europene nu a luat încă o decizie cu privire la posibila introducere a acesteia și orice trimitere la o diplomă europeană comună din rezoluția de față a Consiliului ar trebui înțeleasă în acest sens.

([17]) În concordanță cu Recomandarea Consiliului din 26 noiembrie 2018 privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate (JO C 444, 10.12.2018, p. 1).

Pentru a aborda în mod eficace lacunele în materie de competențe și deficitul de absolvenți de învățământ superior care se resimt tot mai mult pe piața forței de muncă, ar trebui extinsă accesibilitatea învățământului superior prin crearea de oportunități pentru cursanții de toate vârstele și din toate mediile și prin conceperea unor parcursuri de învățare flexibile care să promoveze învățarea pe tot parcursul vieții, recunoașterea învățării anterioare și să sprijine starea de bine a studenților și a personalului. Studenții trebuie să aibă acces la un învățământ superior de înaltă calitate și incluziv și să beneficieze de îndrumare și sprijin suficiente pentru a-și valorifica pe deplin potențialul.

De asemenea, va fi crucial să se protejeze valorile academice fundamentale (inclusiv libertatea academică) și să se recunoască rolul instituțiilor de învățământ superior în sprijinirea dezvoltării viitoare a societăților democratice.

Personalul academic este esențial pentru ca instituțiile de învățământ superior europene să prospere, iar cooperarea transnațională să se intensifice. Pentru a aborda provocările cu care se confruntă membrii personalului academic, este necesar să se sprijine inițiative care să recunoască și să promoveze valoarea diverselor lor roluri și importanța unor cariere atractive și durabile în învățământul superior.

Cercetarea și inovarea sunt definitorii pentru rolul învățământului superior în abordarea provocărilor societale și economice complexe. O cooperare mai strânsă între instituțiile de învățământ superior și sectoarele economice este vitală pentru alinierea ofertelor educaționale la evoluția cererii de pe piața forței de muncă.

Învățământul superior în domeniile STEM este crucial pentru a răspunde cererii de profesioniști calificați în sectoare-cheie, inclusiv prin utilizarea microcertificărilor. Pentru a spori numărul de înscrieri în învățământul terțiar și numărul de profesioniști din domeniul STEM este esențială atragerea către studiile STEM a unui număr mai mare de femei și fete încă de la o vârstă fragedă. În plus, dezvoltarea competențelor verzi și a celor digitale este determinantă în sprijinirea dublei tranziții și a autonomiei strategice ale Europei. De asemenea, este necesar un accent sporit asupra dezvoltării învățământului superior în ceea ce privește inteligența artificială și utilizarea etică și responsabilă a acesteia. IA va avea un impact profund asupra sectorului, de la predare, învățare și evaluarea studenților până la cercetare, inovare și procesele interne ale instituțiilor de învățământ superior.

SUBLINIAZĂ că:

— consolidarea guvernanței spațiului european al educației poate fi realizată în cadrul structurilor actuale ([18]). Principiile și metodele de lucru la nivel european și-au dovedit eficiența și flexibilitatea;

— Grupul la nivel înalt pentru educație și formare, sprijinit de Comitetul său de coordonare, are un rol important în identificarea, discutarea și orientarea aspectelor strategice și transversale pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării într-un mod orientat spre viitor, inclusiv a principalelor subiecte strategice legate de educația și formarea digitală și de abilitățile și competențele digitale ([19]). Este crucial să se obțină rezultate eficiente în ceea ce privește acest rol;

— prerogativele Consiliului și ale președinției prin rotație rămân esențiale pentru coordonarea guvernanței, inclusiv organizarea reuniunilor Grupului la nivel înalt pentru educație și formare și a reuniunilor directorilor generali;

— grupurile de lucru ale cadrului strategic, care funcționează pe baza metodei deschise de coordonare, dețin un rol-cheie în elaborarea politicilor UE și în realizarea legăturilor dintre experții din toate statele membre. Mandatele acestora ar trebui să reflecte prioritățile strategice actualizate, astfel cum sunt identificate în prezenta rezoluție. Formatul reuniunilor consecutive între grupurile de lucru ar putea fi dezvoltat în continuare, astfel încât să se consolideze o abordare transsectorială și să se asigure o cooperare mai coerentă;

— este important să se consolideze utilizarea activităților de învățare reciprocă, inclusiv a consilierii *inter pares*;

— nevoia de diseminare a informațiilor și a rezultatelor rămâne crucială la toate nivelurile (Grupul la nivel înalt pentru educație și formare, reuniunile directorilor generali și grupurile de lucru ale cadrului strategic); ar trebui intensificate eforturile în acest sens.

([18]) După cum reiese din Rezoluția Consiliului privind structura de guvernanță a Cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a Spațiului european al educației (2021-2030) (JO C 497, 10.12.2021, p. 1).

([19]) După cum reiese din Recomandarea Consiliului din 23 noiembrie 2023 privind îmbunătățirea ofertei de competențe digitale în educație și formare, (JO C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj) și din Recomandarea Consiliului din 23 noiembrie 2023 privind factorii favorizanți esențiali pentru succesul educației și formării digitale (JO C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj).

INVITĂ STATELE MEMBRE:

1. Să lucreze împreună, cu sprijinul Comisiei și utilizând metoda deschisă de coordonare, pentru a consolida cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perioada de până în anul 2030, pe baza priorităților strategice revizuite, a principiilor și metodelor de lucru, precum și a aspectelor și acțiunilor concrete convenite pentru fiecare dintre prioritățile strategice din ciclul 2026-2030 (astfel cum se descrie în anexa III).

2. Să aibă în vedere, pe baza priorităților naționale și cu respectarea corespunzătoare a competențelor naționale în domeniul educației și formării, măsuri la nivel național și regional care să vizeze realizarea de progrese în ceea ce privește prioritățile strategice prezentate în cadrul strategic și să contribuie colectiv la realizarea pe deplin a spațiului european al educației și a țintelor la nivelul UE identificate în anexa II.

3. Să sprijine structura de guvernanță și metodele de lucru alese, însușindu-și procesul.

4. Să utilizeze în mod eficace politicile și instrumentele de finanțare curente ale UE pentru a sprijini punerea în aplicare a măsurilor și a acțiunilor naționale și regionale în vederea realizării de progrese în ceea ce privește prioritățile strategice și atingerea țintelor conexe la nivelul UE și la nivel național.

INVITĂ COMISIA CA, RESPECTÂND PE DEPLIN PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:

1. Să sprijine statele membre și să coopereze cu ele în acest cadru într-un mod cocreativ, pe baza priorităților strategice, a principiilor și a metodelor de lucru descrise mai sus, a țintelor la nivelul UE și a indicatorului prezentat în anexa II, precum și a aspectelor și acțiunilor concrete convenite pentru fiecare dintre prioritățile strategice din ciclul 2026-2030, astfel cum sunt prezentate în anexa III.

2. Să colaboreze cu statele membre și să ofere sprijin specific pentru a facilita învățarea reciprocă, analiza, consilierea *inter pares* și schimbul de bune practici privind educația și îngrijirea timpurie, învățământul preuniversitar, EFP, învățământul superior, învățarea în rândul adulților și aspectele transversale. Pentru a se asigura că sunt acoperite toate sectoarele educației și formării, ar trebui explorate în mod activ oportunitățile de reuniuni consecutive și comune ale grupurilor de lucru ale cadrului strategic.

3. Să analizeze, în special prin raportarea progreselor înregistrate, pe baza informațiilor furnizate de statele membre, gradul în care au fost abordate prioritățile strategice ale acestui cadru în ceea ce privește realizarea spațiului european al educației, precum și în privința cooperării europene în domeniul educației și formării la nivel național, prin intermediul Monitorului educației și formării. Este esențial pentru statele membre ca raportarea să se mențină în cadrul structurilor existente, ținând seama în mod corespunzător de sarcinile administrative.

4. Să colaboreze cu statele membre prin intermediul Grupului permanent pentru indicatori și standarde de referință pentru a îmbunătăți analiza și colectarea datelor și să raporteze periodic Consiliului cu privire la această activitate.

5. Să continue lucrările privind metodologia pe baza indicatorului în domeniul cunoștințelor civice, pentru a permite dezvoltarea suplimentară a unei ținte legate de cetățenie.

6. Să publice un raport final privind cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030) în 2030 și să prezinte o propunere de cadru de cooperare pentru deceniul următor.

ANEXA I

CONTEXT POLITIC

Consiliul Uniunii Europene

1. Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a Spațiului european al educației (2021-2030), JO C 66, 26.2.2021, p. 1

2. Concluziile Consiliului privind echitatea și incluziunea în educație și formare în vederea promovării succesului educațional pentru toți, JO C 221, 10.6.2021, p. 3

3. Concluziile Consiliului referitoare la inițiativa privind universitățile europene – Crearea de legături între învățământul superior, cercetare, inovare și societate: pregătirea terenului pentru o nouă dimensiune a învățământului superior european, JO C 221, 10.6.2021, p. 14

4. Rezoluția Consiliului privind structura de guvernanță a Cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a Spațiului european al educației (2021-2030), JO C 497, 10.12.2021, p. 1

5. Rezoluția Consiliului privind un nou plan european pentru învățarea în rândul adulților (2021-2030), JO C 504, 14.12.2021, p. 9

6. Recomandarea Consiliului din 29 noiembrie 2021 privind abordările bazate pe învățarea mixtă pentru un învățământ primar și secundar de înaltă calitate și incluziv, JO C 504, 14.12.2021, p. 21

7. Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficace în domeniul învățământului superior, JO C 160, 13.4.2022, p. 1

8. Concluziile Consiliului privind sporirea mobilității cadrelor didactice și a formatorilor, în special a mobilității europene, în timpul educației și formării lor inițiale și continue, JO C 167, 21.4.2022, p. 2

9. Concluziile Consiliului privind o strategie europeană de capacitare a instituțiilor de învățământ superior pentru viitorul Europei, JO C 167, 21.4.2022, p. 9

10. Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă, JO C 243, 27.6.2022, p. 1

11. Recomandarea Consiliului din 28 noiembrie 2022 privind căile către succesul școlar și de înlocuire a Recomandării Consiliului din 28 iunie 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii, JO C 469, 9.12.2022, p. 1

12. Concluziile Consiliului privind sprijinirea stării de bine în educația digitală, JO C 469, 9.12.2022, p. 19

13. Rezoluția Consiliului privind spațiul european al educației în perspectiva anului 2025 și mai departe, JO C 185, 26.5.2023, p. 35

14. Concluziile Consiliului privind măsurile suplimentare necesare pentru ca recunoașterea reciprocă automată în domeniul educației și al formării să devină o realitate, JO C 185, 26.5.2023, p. 44

15. Concluziile Consiliului privind contribuția educației și a formării la consolidarea valorilor europene comune și a cetățeniei democratice, JO C, C/2023/1419, 1.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj.

16. Recomandarea Consiliului din 23 noiembrie 2023 privind îmbunătățirea ofertei de competențe digitale în educație și formare, JO C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj

17. Recomandarea Consiliului din 23 noiembrie 2023 privind factorii favorizanți esențiali pentru succesul educației și formării digitale, JO C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj

18. Recomandarea Consiliului din 13 mai 2024 „Europa în mișcare” – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți, JO C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj

19. Concluziile Consiliului privind promovarea unor politici și practici bazate pe dovezi în domeniul educației și formării pentru realizarea Spațiului european al educației, JO C, C/2024/3642, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3642/oj

20. Recomandarea Consiliului din 25 noiembrie 2024 privind carierele atractive și durabile în învățământul superior, JO C, C/2024/7282, 5.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7282/oj

21. Concluziile Consiliului privind parteneriatele strategice în domeniul educației și formării, JO C, C/2024/7400, 9.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7400/oj

22. Concluziile Consiliului privind practicile incluzive, centrate pe elev, în educația și îngrijirea timpurie și în educația școlară, JO C, C/2025/2796, 21.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2796/oj.

23. Rezoluția Consiliului privind o etichetă de diplomă europeană comună și etapele următoare către o posibilă diplomă europeană comună: stimularea competitivității Europei și a atractivității învățământului superior european, JO C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj

24. Recomandarea Consiliului din 12 mai 2025 privind un sistem european de asigurare a calității și de recunoaștere în învățământul superior, JO C, C/2025/3006, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3006/oj

Comisia Europeană

1. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind o strategie europeană pentru universități, COM(2022) 16 final

2. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în direcția realizării Spațiului european al educației, COM(2022) 700 final

3. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind un model pentru o diplomă europeană, COM(2024) 144 final

4. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată Planul de acțiune privind competențele de bază, COM(2025) 88 final

5. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind un plan strategic pentru educația în domeniul STEM: competențe pentru competitivitate și inovare, COM(2025) 89 final

6. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind uniunea competențelor, COM(2025) 90 final

7. Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind evaluarea interimară a cadrului strategic al Spațiului european al educației pentru perioada 2021-2030, COM (2025) 340 final

Alte documente

1. Comunicatul de la Tirana (Conferința ministerială a SEIS de la Tirana, 29-30 mai 2024)
2. Declarația de la Herning privind educația și formarea profesională atractive și incluzive pentru o competitivitate crescută și locuri de muncă de calitate 2026-2030 (12 septembrie 2025)

ANEXA II

ȚINTE LA NIVELUL UE – Niveluri de referință pentru performanțele medii europene în educație și formare

Ca mijloc de monitorizare a progreselor și de identificare a provocărilor, precum și în vederea contribuirii la elaborarea de politici pe baza unor elemente concrete prin culegerea și analizarea sistematică a datelor comparabile la nivel internațional, o serie de niveluri de referință ale performanței europene medii în educație și formare („ținte la nivelul UE") ar trebui să sprijine prioritățile strategice prezentate în rezoluție pentru perioada 2026-2030. Acestea ar trebui să se bazeze numai pe date comparabile și fiabile și să țină seama de caracteristicile sistemelor de educație și formare și de situațiile diferite din fiecare stat membru. Ele ar trebui realizate în mod colectiv de către statele membre și nu ar trebui considerate ținte concrete pe care fiecare țară în parte să le atingă până în 2030. Statele membre sunt invitate să aibă în vedere stabilirea unor ținte naționale relevante.

Pe această bază, statele membre convin asupra următoarelor ținte la nivelul UE care trebuie atinse până în 2030 în următoarele nouă domenii-țintă:

1. **Rezultatele tinerilor în vârstă de 15 ani la citire, matematică și științe**

a) Proporția tinerilor în vârstă de 15 ani cu rezultate scăzute la citire, matematică și științe ar trebui să fie sub 15 % ([1]).

b) Proporția rezultatelor foarte bune la citire, matematică și științe ar trebui să fie de cel puțin 12 % ([2]).

c) Ponderea cursanților care provin din medii socioeconomice defavorizate cu rezultate bune la cel puțin o disciplină (citire, matematică sau științe) ar trebui să fie de cel puțin 25 % ([3]).

2. **Elevi de clasa a opta având competențe digitale scăzute**

Proporția de elevi de clasa a opta cu competențe scăzute în domeniul digital și al alfabetizării informaționale ar trebui să fie mai mică de 15 % ([4]).

3. **Participarea la educația și îngrijirea timpurie**

Cel puțin 96 % dintre copiii cu vârste între 3 ani și vârsta necesară pentru înscrierea în învățământul primar obligatoriu ar trebui să beneficieze de educație și îngrijire timpurie ([5]).

4. **Părăsirea timpurie a sistemului de educație și formare**

Proporția persoanelor care părăsesc timpuriu sistemele de educație și formare ar trebui să fie sub 8 % ([6]).

([1]) Sursa datelor este Programul pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA), astfel cum au fost culese și administrate de OCDE. Țința măsoară ponderea tinerilor în vârstă de 15 ani (care frecventează instituții de învățământ în clasa a șaptea de învățământ obligatoriu sau într-o clasă superioară) care nu ating nivelul 2 (pe o scară de la 1 la 6) pe scara de competență a disciplinei respective (citire, matematică sau științe).

([2]) Sursa datelor este PISA. Țința măsoară ponderea tinerilor în vârstă de 15 ani (care frecventează instituții de învățământ în clasa a șaptea de învățământ obligatoriu sau într-o clasă superioară) care ating cel puțin nivelul 5 (pe o scară de la 1 la 6) pe scara de competență a disciplinei respective (citire, matematică sau științe).

([3]) Sursa datelor este PISA. Țința măsoară ponderea tinerilor în vârstă de 15 ani (care frecventează instituții de învățământ în clasa a șaptea de învățământ obligatoriu sau într-o clasă superioară) aflați în sfertul inferior al indicelui statutului economic, social și cultural (ESCS) care ating cel puțin nivelul 4 pe scara de competență (1-6) la cel puțin o disciplină (citire, matematică sau științe).

([4]) Țința se bazează pe ancheta privind competențele digitale și alfabetizarea informațională (CIL) cuprinsă în Studiul internațional privind competențele digitale și alfabetizarea informațională (ICILS) realizat de Asociația internațională pentru evaluarea performanțelor educaționale (AIE). Țința măsoară ponderea elevilor din clasa a opta (elevi cu vârste cuprinse între 13 și 14 ani) care au rezultate sub nivelul 2 pe scara de competențe în domeniul digital și al alfabetizării informaționale.

([5]) Sursa datelor este Eurostat (colectarea de date în comun UNESCO-OCDE-Eurostat). Țința măsoară ponderea copiilor cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta necesară în fiecare țară pentru înscrierea în învățământul primar obligatoriu care beneficiază de educație și îngrijire timpurie.

([6]) Sursa datelor este Eurostat (Ancheta UE asupra forței de muncă). Țința măsoară ponderea populației cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care a absolvit cel mult învățământul secundar inferior și care nu mai urmează o formă de educație sau formare formală sau non-formală.

5. **Absolvirea învățământului terțiar**

Proporția persoanelor cu vârsta cuprinsă între 25 și 34 de ani care au absolvit învățământul terțiar ar trebui să fie de cel puțin 47 % ([7]).

6. **Participarea adulților la activitățile de învățare**

Cel puțin 60 % dintre adulții cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani ar trebui să fi participat la activități de învățare în ultimele 12 luni ([8]).

7. **Participarea la STEM**

a) Ponderea cursanților înscriși la discipline STEM în EFP inițială de nivel mediu ar trebui să fie de cel puțin 45 % și cel puțin 1 din 5 cursanți să fie femei ([9]).

b) Ponderea studenților înscriși în domeniile STEM în învățământul terțiar ar trebui să fie de cel puțin 32 %, iar cel puțin 2 din 5 studenți să fie femei ([10]).

c) Ponderea studenților înscriși în programe de doctorat în domeniul TIC ar trebui să fie de cel puțin 5 % și cel puțin 1 din 3 studenți să fie femei ([11]).

8. **Mobilitatea în scopul învățării**

a) În ceea ce privește învățământul superior, ponderea absolvenților care au beneficiat de o experiență de mobilitate în scopul învățării în străinătate ar trebui să fie de cel puțin 23 % ([12]).

b) În ceea ce privește EFP, ponderea cursanților din învățământul profesional care beneficiază de o mobilitate în scopul învățării în străinătate ar trebui să fie de cel puțin 12 % ([13]).

([7]) Sursa datelor este Eurostat (Ancheta UE asupra forței de muncă). Ținta măsoară ponderea populației cu vârste cuprinse între 25 și 34 de ani care a absolvit un ciclu scurt de învățământ terțiar, de licență, de masterat, de doctorat sau echivalent.

([8]) Ținta a fost salutată de șefii de stat sau de guvern din UE în Declarația de la Porto și, respectiv, de Consiliul European în concluziile sale din 24-25 iunie 2021. Sursa datelor este Eurostat, cu un posibil transfer din Ancheta privind educația adulților către ancheta UE privind forța de muncă în curs de evaluare. Colectarea de date în curs în cadrul anchetei UE privind forța de muncă a început în 2022. Ținta măsoară ponderea persoanelor cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani care au participat la educație și formare formală sau non-formală în ultimele 12 luni (cu excepția formării ghidate la locul de muncă). Odată ce sursa este în cele din urmă confirmată, Consiliul poate decide, dacă este cazul, cu privire la o revizuire a țintei.

([9]) Sursa datelor este Eurostat (colectarea de date în comun UNESCO-OCDE-Eurostat). Ținta măsoară ponderea cursanților înscriși în științele naturii, matematică, statistică, tehnologia informației și comunicațiilor, inginerie, industria prelucrătoare și construcții din numărul total al cursanților înscriși în învățământul liceal tehnologic și postliceal neterțiar. În ceea ce privește înscrierea cursantelor, ținta măsoară ponderea femeilor înscrise în STEM din numărul total al persoanelor înscrise în STEM.

([10]) Sursa datelor este Eurostat (colectarea de date în comun UNESCO-OCDE-Eurostat). Ținta măsoară ponderea cursanților înscriși în științele naturii, matematică, statistică, tehnologia informației și comunicațiilor, inginerie, industria prelucrătoare și construcții din numărul total al cursanților înscriși în învățământul terțiar. În ceea ce privește înscrierea cursantelor, ținta măsoară ponderea femeilor înscrise în STEM din numărul total al persoanelor înscrise în STEM.

([11]) Sursa datelor este Eurostat (colectarea de date în comun UNESCO-OCDE-Eurostat). Ținta măsoară ponderea cursanților înscriși în programele din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) din numărul total de cursanți înscriși la nivel de doctorat. În ceea ce privește înscrierea cursantelor, ținta măsoară ponderea femeilor înscrise în TIC din numărul total al persoanelor înscrise în TIC.

([12]) Sursa datelor este Eurostat (colectarea de date în comun UNESCO-OCDE-Eurostat). Ținta măsoară ponderea absolvenților care beneficiază de mobilitate a studiilor universitare și de mobilitate a creditelor [mobilitate a creditelor cu o durată minimă de trei luni sau reprezentând cel puțin 15 credite din Sistemul european de credite transferabile (ECTS) (incluzând atât stagiile, cât și mobilitatea studiilor) sau mobilitate a creditelor care constă în mai puțin de trei luni și cel puțin trei credite ECTS pe parcursul întregului ciclu de studiu]. Aceste acțiuni de mobilitate a creditelor pot fi fie integral fizice, fie mixte, de exemplu constând atât într-o componentă virtuală, cât și într-una fizică. În Recomandarea Consiliului din 13 mai 2024 „Europa în mișcare” – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți, (JO C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj), Consiliul a solicitat Comisiei să prezinte o propunere privind o metodologie actualizată de colectare a datelor în 2026. Lucrările privind viitoarea metodologie sunt încă în desfășurare, sub conducerea Eurostatului.

([13]) Ținta valorifică indicatorul definit în Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență (JO C 417, 2.12.2020, p. 1). Acesta măsoară ponderea cursanților mobili într-un an calendaristic, ca proporție din cohorta de absolvenți de EFP din anul respectiv. Sunt incluși participanții la oportunități de mobilitate flexibilă, cum ar fi cele din cadrul programului Erasmus+ (de exemplu, mobilitatea pe termen scurt, mobilitatea de grup, mobilitatea mixtă, mobilitatea legată de participarea la concursuri de abilități) sau alte programe de mobilitate. Indicatorul se va baza pe datele obținute de la Eurostat (colectarea de date în comun UNESCO-OCDE-Eurostat) pentru absolvenții EFP și Erasmus+ pentru mobilitate. În cazul în care sunt disponibile și numai dacă datele furnizate sunt comparabile cu datele Erasmus+, datele din programele de mobilitate ale autorităților naționale, inclusiv privind durata mobilității, ar putea fi de asemenea utilizate pentru a completa datele din programul Erasmus+. În cazul în care sunt incluse date provenind de la autoritățile naționale, acest lucru ar trebui să fie indicat într-un mod transparent.

9. **Atractivitate internațională**

Numărul anual al cursanților din afara UE care vin să studieze și să obțină o diplomă la nivel terțiar în UE ar trebui să fie de cel puțin 350 000 ([14]).

Pe lângă țintele de la nivelul UE menționate anterior, Consiliul:

— recunoaște activitatea Comisiei privind un indicator în domeniul cunoștințelor civice. Pe baza unei viitoare propuneri de țintă, Consiliul poate conveni asupra unei ținte la nivelul UE referitoare la acest element-cheie legat de prioritatea strategică 2;

— ia act de intenția Comisiei de a publica o strategie europeană pentru EFP în 2026 și de a prezenta noi propuneri de ținte la nivelul UE pentru EFP. Consiliul va examina viitoarele propuneri, după caz, și va decide cu privire la noile ținte la nivelul UE.

([14]) Sursa datelor este Eurostat (colectarea de date în comun UNESCO-OCDE-Eurostat). Ținta măsoară numărul absolvenților cu mobilitate universitară din învățământul terțiar (învățământ terțiar cu ciclu scurt, licență, masterat, doctorat sau echivalent) care provin dintr-o țară din afara UE.

ANEXA III

ASPECTE ȘI ACȚIUNI CONCRETE PENTRU PRIORITĂȚILE STRATEGICE ALE COOPERĂRII EUROPENE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PE PARCURSUL CELUI DE AL DOILEA CICLU: 2026-2030

Prioritatea strategică 1: Competențele în materie de alfabetizare, matematică și științe pentru toți

i) Promovarea dezvoltării competențelor în materie de alfabetizare, matematică și științe, cu accent pe sprijinirea atât a elevilor cu rezultate slabe, cât și a celor cu rezultate foarte bune.

ii) Luarea în considerare a inițiativelor stabilite în Planul de acțiune al Comisiei privind competențele de bază și în Planul strategic pentru educația în domeniul STEM, elaborat de Comisie.

iii) Promovarea și sprijinirea în continuare a predării și învățării limbilor străine și a multilingvismului pentru toți.

iv) Continuarea eforturilor de reducere a părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare și a rezultatelor slabe prin sprijinirea unei abordări la nivelul întregii școli, cu o viziune a educației axată pe cursant, aliniată la principiile Convenției cu privire la drepturile copilului.

v) Intensificarea eforturilor de a veni în întâmpinarea nevoilor tot mai diverse ale cursanților și îmbunătățirea accesului la educație și formare de înaltă calitate și incluzive pentru toți cursanții, inclusiv pentru cursanții cu dizabilități sau cu nevoi educaționale speciale și pentru cursanții din grupuri defavorizate sau vulnerabile.

vi) Continuarea punerii în aplicare a cadrului de calitate al UE pentru educația și îngrijirea timpurie a copiilor.

vii) Axarea în continuare pe disparitățile de gen în educație și formare și pe oportunitățile inegale pentru fete și băieți, femei și bărbați, prin promovarea unor opțiuni educaționale mai echilibrate din punctul de vedere al genului și prin combaterea stereotipurilor de gen dăunătoare în educație și în carierele educaționale, în special în domeniile de studiu STEM.

viii) Continuarea încurajării investițiilor durabile într-o educație și formare incluzive și de înaltă calitate.

Prioritatea strategică 2: Dezvoltarea competențelor digitale și a educației civice

i) Urmărirea protejării și promovării valorilor europene în politica de educație și formare în toate domeniile prin promovarea competențelor civice, interculturale, multilingve și sociale, a diversității, a înțelegerii și respectului reciproc, precum și a însușirii valorilor democratice și a drepturilor fundamentale la toate nivelurile și în toate tipurile de educație și formare.

ii) Consolidarea promovării gândirii critice și a cetățeniei digitale sprijinite de alfabetizarea digitală și media, inclusiv înțelegerea inteligenței artificiale (IA), ca răspuns la provocarea tot mai mare pe care o reprezintă informarea greșită și dezinformarea.

iii) Explorarea impactului IA și al altor progrese tehnologice asupra educației și formării în toate sectoarele și promovarea utilizării etice și responsabile a acestora.

iv) Promovarea stării de bine, inclusiv a stării de bine digitale, și a sănătății mintale în școli, precum și a mediilor școlare favorabile și sigure pentru a preveni și a aborda orice formă de violență, hărțuirea, discursurile de incitare la ură, informarea greșită și dezinformarea și toate formele de discriminare.

v) Continuarea eforturilor de promovare a învățării în ceea ce privește tranziția verde și dezvoltarea durabilă, prin integrarea în continuare a acestor subiecte la toate nivelurile sistemelor de educație și formare, în cadrul unei abordări interdisciplinare; după caz, aceste eforturi ar putea mobiliza expertiză și resurse pentru crearea de rețele și sprijinirea abordărilor creative, de exemplu prin intermediul Coaliției „Educație pentru climă” și prin utilizarea GreenComp: cadrul european al competențelor în materie de durabilitate.

vi) Continuarea schimbului de bune practici și punerea în aplicare a acțiunilor incluse în Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027, în recomandările Consiliului din 2023 privind factorii favorizanți esențiali pentru succesul educației și formării digitale și privind îmbunătățirea ofertei de abilități și competențe digitale în educație și formare, luând în considerare, în același timp, inițiativele din viitoarea foaie de parcurs pentru 2030 privind viitorul educației și al competențelor digitale.

vii) Continuarea lucrărilor privind dimensiunea europeană a predării.

viii) Dezvoltarea și explorarea conceptului de educație civică la nivel european. Pot fi luate în considerare posibile instrumente, cum ar fi un cadru de competențe și orientări în acest sens, ținând seama de activitatea desfășurată de Consiliul Europei.

ix) Continuarea dezvoltării și promovării acțiunilor Jean Monnet, care fac parte din programul Erasmus+.

Prioritatea strategică 3: Transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți

i) Promovarea unor sisteme flexibile de educație și formare care să abordeze etapele de tranziție între educația și formarea profesională, învățământul superior și învățarea în rândul adulților, inclusiv învățarea non-formală și informală, precum și de la educație și formare către locul de muncă.

ii) Promovarea creării unei mentalități de învățare pe tot parcursul vieții ca abordare primară a educației și formării.

iii) Asigurarea faptului că sistemele de educație și formare, inclusiv sistemele de învățare în rândul adulților, sprijină toți cursanții în ceea ce privește accesul la o piață a muncii în schimbare și dezvoltarea lor personală și continuă să îmbunătățească oportunitățile de perfecționare și recalificare pentru toți adulții, în special pentru cei cu un nivel scăzut de calificare.

iv) Continuarea punerii în aplicare a noului plan european pentru învățarea în rândul adulților 2021-2030.

v) Promovarea libertății de mobilitate pentru cursanți, cadre didactice și formatori, precum și pentru alți membri ai personalului din educație și formare, și a libertății de cooperare între instituții din Europa și din afara acesteia, prin mobilitate și cooperare transfrontalieră în scopul învățării.

vi) Continuarea eforturilor de înlăturare a obstacolelor și barierelor existente din calea tuturor tipurilor de mobilitate în scopul învățării și al predării, inclusiv a problemelor legate de acces, îndrumare, servicii pentru cursanți și recunoaștere.

vii) Explorarea posibilei dezvoltări a Alianțelor europene ale școlilor.

viii) Realizarea de acțiuni ulterioare în raport cu inițiativele prevăzute în Recomandarea Consiliului din 13 mai 2024 intitulată „«Europa în mișcare» – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți”.

ix) Intensificarea eforturilor de a atrage un număr mai mare de cursanți din afara UE care să studieze și să absolve studiile în UE și de a păstra talente în conformitate cu politica UE în domeniul migrației.

x) Explorarea oportunității unor lucrări privind recunoașterea reciprocă a calificărilor dobândite în cadrul educației și formării și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate la nivel școlar și de EFP, în scopul mobilității și al continuării învățării.

xi) După caz, continuarea lucrărilor de recunoaștere și validare a rezultatelor învățării non-formale și informale, inclusiv a voluntariatului, precum și de îmbunătățire a caracterului incluziv, a calității și a recunoașterii activităților de solidaritate transfrontaliere.

Prioritatea strategică 4: Îmbunătățirea atractivității, a competențelor și a motivației în profesia de cadru didactic și formator

i) Promovarea în continuare a excelenței în predare la toate nivelurile de educație și formare și îmbunătățirea atractivității și a statutului profesiei de cadru didactic, pedagogic și de conducere.

ii) Consolidarea cooperării europene pentru a face schimb de bune practici în scopul atragerii și al păstrării de cadre didactice și formatori competenți, înalt calificați și motivați, inclusiv în ceea ce privește condițiile lor de muncă.

iii) Contribuirea la elaborarea unei agende a UE pentru cadre didactice și formatori.

iv) Sprijinirea în continuare a dezvoltării abilităților și competențelor digitale de bază și avansate și a pedagogiilor inovatoare, inclusiv asigurarea faptului că educația cadrelor didactice abordează competențele acestora de a preda în medii digitale și de a răspunde provocărilor și oportunităților aduse de IA.

v) Continuarea dezvoltării rețelelor de instituții de formare a cadrelor didactice, prin intermediul academiilor Erasmus+ pentru cadrele didactice.

vi) Sprijinirea cadrelor didactice, a educatorilor, a formatorilor și a liderilor din domeniul educației și formării în gestionarea incluziunii, a echității și a diversității în ceea ce privește limba, cultura și vârsta.

vii) Creșterea în continuare a numărului și a calității oportunităților de mobilitate în scopul învățării pentru cadre didactice, formatori, lideri din domeniul educației și formării și alți membri ai personalului didactic și pedagogic și din Europa.

viii) Depunerea de eforturi pentru a reduce dezechilibrele de gen la toate nivelurile și în toate tipurile de profesii legate de educație și formare.

ix) Contribuirea la posibila dezvoltare a unui cadru european de competențe pentru personalul academic și la punerea în aplicare a unor măsuri care să asigure atractivitatea și durabilitatea carierelor în învățământul superior.

Prioritatea strategică 5 – Promovarea unei educații și formări profesionale europene (EFP) atractive și caracterizate prin excelență

i) Urmărirea unui sistem EFP atractiv și inovator prin elaborarea unei strategii europene pentru EFP axate pe atractivitate, excelență și incluziune.

ii) Consolidarea în continuare a cooperării transnaționale, de exemplu în cadrul centrelor de excelență profesională, și sprijinirea continuării procesului de dezvoltare a acestora și de creare de rețele.

iii) Facilitarea mobilității cursanților EFP prin explorarea posibilității de elaborare a unei eventuale diplome/etichete EFP europene, luând totodată în considerare posibile abordări alternative, în vederea unei decizii a Consiliului într-o etapă ulterioară.

iv) Continuarea promovării și utilizării microcertificărilor în Cadrul european al calificărilor (CEC) în domeniul EFP, dacă este cazul.

v) Punerea în aplicare a Declarației de la Herning privind educația și formarea profesională atractive și incluzive pentru o competitivitate crescută și locuri de muncă de calitate 2026-2030.

vi) Extinderea în continuare a Alianței europene pentru ucenicii.

vii) Luarea în considerare a inițiativelor EFP legate de Planul strategic pentru educația în domeniul STEM.

viii) Contribuirea la tranziția verde și promovarea în continuare a perspectivelor de durabilitate a mediului în toate programele de educație și formare.

ix) Abordarea în continuare a dezvoltării abilităților și competențelor digitale de bază și avansate în EFP pentru a face față transformării tehnologice și digitale a economiei și a societății și pentru a răspunde la aceasta.

Prioritatea strategică 6 – Promovarea unui învățământ superior european competitiv

i) Încurajarea în continuare a unei cooperări mai strânse și mai aprofundate între instituțiile de învățământ superior prin promovarea și stimularea unei cooperări transnaționale fără sincope.

ii) Continuarea dezvoltării inițiativei privind universitățile europene în cadrul programului Erasmus+, în sinergie cu instrumentele de finanțare ale UE, regionale și naționale, pe baza evaluării progreselor deja înregistrate.

iii) Continuarea consolidării recunoașterii reciproce automate a calificărilor în scopul continuării studiilor [1].

iv) Continuarea procesului în trei faze convenit în mai 2025 „în vederea punerii în aplicare a unei etichete de diplomă europeană comună și a pregătirii terenului pentru o diplomă europeană comună”, pe baza lucrărilor laboratorului dedicat politicilor al Grupului de lucru privind învățământul superior din cadrul strategic al Spațiului european al educației, luând în considerare, în același timp, posibile abordări alternative.

v) Continuarea explorării posibilităților de elaborare a unui cadru de asigurare a calității pentru alianțele instituțiilor de învățământ superior, pe baza Standardelor și orientărilor europene pentru asigurarea calității în Spațiul european al învățământului superior (ESG) și a standardelor abordării europene privind asigurarea calității programelor comune.

vi) Urmărirea unui acces sporit la învățământul superior în vederea unui spectru mai larg de cursanți, inclusiv sub aspectul vârstei acestora, precum și furnizarea de orientări și sprijin specifice pentru a-i ajuta să reușească.

vii) Luarea în considerare a inițiativelor din învățământul superior legate de Planul strategic pentru educația în domeniul STEM.

viii) Încurajarea unei mobilități echilibrate și a unei circulații și alocări echilibrate a competențelor.

ix) Continuarea consolidării sinergiilor și a facilitării cooperării dintre învățământul superior, inovare, cercetare și sectoarele economice, punând accentul pe consolidarea relevanței pentru piața forței de muncă și a spiritului întreprinzător.

x) Consolidarea în continuare a bazei de dovezi privind caracterul inovator, incluziv și competitiv al sectorului european al învățământului superior, inclusiv în ceea ce privește relevanța competențelor dobândite și comparabilitatea rezultatelor absolvenților.

xi) Sprijinirea elaborării de politici bazate pe dovezi, în special prin îmbunătățirea continuă a Observatorului european al sectorului învățământului superior și prin promovarea Eurostudent, sondajul european privind studenții, și a Eurograduate, sondajul european privind monitorizarea parcursului profesional al absolvenților.

[1] În concordanță cu Recomandarea Consiliului din 26 noiembrie 2018 privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate (JO C 444, 10.12.2018, p. 1).

xii) Continuarea promovării și a utilizării microcertificărilor în domeniul învățământului superior.

xiii) Încurajarea recurgerii sporite la inițiativa privind legitimația europeană de student, cu scopul de a aduce beneficii tuturor studenților mobili din Europa.

xiv) Abordarea în continuare a dezvoltării abilităților și competențelor digitale, inclusiv a utilizării IA, în învățământul superior pentru a face față transformării tehnologice și digitale a economiei și a societății și pentru a răspunde la aceasta.

xv) Contribuirea la sprijinirea protejării valorilor academice fundamentale, în sinergie cu acțiunile Procesului Bologna și ale Spațiului european de cercetare.